

Stuðul er ein fortreyt

Carl Jóhan Jensen er tann persónurin, ið hevur fingið mest burtur úr stuðulsgrunninum hjá Mentanargrunni landsins. Starvslønir skulu til, um Føroyar skulu vera førar fyri at framleiða bókmentir og aðra list á støði við onnur, heldur Carl Jóhan Jensen.

–Tann marknaðurin, sum vit hava í Føroyum, er so pinkalítil, at tað er eingin, sum kann liva av at selja bókur. Skulu føroyskar bókmentir vera kappingarførar, so eru starvslønirnar lívsneyðugar, sigur hann.

Normering skal handla um børnini

Normeringin á dagstovnaøkinum skal snúgvá seg um børnini. Tá normering verður ásett til stovnarnar, so er ikki bert talan um tíð, sum starvsfólkini hava saman við børnunum. Ofta er leiðsluuppgávur, køksuppgávur, praktiskar uppgávur, fyrireiking og annað íroknað. Hetta heldur Jórur Niclasen, leiðari í námsfrøðiligu ráðgevingini í Klaksvíkar kommunu ikki vera í lagi.

Dugnaligir stovns-leiðarar rýma

Seinasta árið hava seks dagstovnaleiðarar sagt seg úr starvi í Tórshavnar kommunu. Ein teirra er Majbritt Jacobsen, leiðari í Býlingshúsinum millum Gilja í Hoyvík, sum segði seg úr starvi 31. oktober. –dagin eftir, at býraðið hevði samtykt broytingarnar í leiðslubygnaðinum. Broytingin merkir í stuttum, at sjei til átta stovnar verða skipaðir sum stovnar í eind undir einum eindarleiðara. Hósdagin 7. november sigur Majbritt Jacobsen við in.fo, at fleiri av starvsfólkunum í Býlingshúsinum millum Gilja eisini hava sagt seg úr starvi orsakað av ónøgdsemi um avgerðina hjá Tórshavnar kommunu um at seta eindarleidslu í verk ístaðin fyri at fyrst og fremst raðfesta normeringina av starvsfólkunum á stovnunum.

Orðblinda-undirvísing strikað

Uttan frágreiðing ella fráboðan varð játtanin til orðblindaundirvísing á Santa Frants skúla strikað. Tilboðið var til øll orðblind børn í Tórshavnar kommunu. Jenis av Rana, landsstýrismaður, sigur, at tað ber ikki til at strika tilbøð uttan at seta onnur tilbøð ístaðin – Sum eg dugi at síggja, hevur mann tikið eina politiska avgerð um at niðurliggja hatta uttan at siga, hvat skal gerast ístaðin, sigur Jenis av Rana, sum ikki hevði tikið við sum landsstýrismaður, tá játtanin varð tikin burtur.

Barnabata stovnað barnapanel

Níggju børn í aldrinum 12-16 ár hava seinastu tíðina arbeitt við at gera eina yvirlýsing og orðað eitt tilmæli um, hvussu tey, sum børn, vilja verða hoyrd. Somuleiðis hava bólkar av børnum í sama aldri í hinum Norðurlondum sitið og arbeitt við tí sama. Endamálið er at koma við tilmæli um, hvussu tryggjað verður, at øll børn og ung kenna síni rættindi, og at øll børn og ung verða hoyrd og tikin við upp á ráð bæði í familjun, í skúlanum, í frítíðini og í lokalsamfelagnum. Tilmæli, sum tey orða verður sent til UNICEF 25. november.

November:

Vitjaði Tjernobil við undirgrunds-manni

Tað munnu vera tey allarfægstu, ið nakrantíð hava lagt ætlanir um at fara at vitja í Tjernobyl. Fleiri enn 30 ár eru liðin, síðan reaktor 4 á sovjettiska kjarnorkuverkinum uttan fyri Pripjat fór í luftina 26. apríl í 1986, og framvegis er økið avbyrgt.

Andres Jacobsen megnaði í oktober í fjør saman við norska vinmanninum Christoffer og við hjálp frá einum russara at snikja seg inn í huldubýin Pripjat, ið liggur við síðuna av kjarnorkuverkinum í Tjernobyl. Hann vildi síggja staðið við egnum eygum.

– Eg havi altíð hoyrt nógv um hatta staðið, og eg havi altíð verið hugtikin av tí. Ikki júst tekniska aspektinum av vanlukkuni, men meira av fólkunum. Tað, sum fólk máttu ofra fyri at fáa skil á støðuni har. Og so er tað eisini tað, at hatta er ikki nakað, sum tú fert til. Tú kanst ferðast nógvastaðni, men hatta er nakað heilt annað. Tað

hevur verið ein fantasiur hjá mær at sæð, hvussu tað er har, sigur Andres Jacobsen.

Andres greiðir frá, at hann misti pápan fyrr á árinum í fjør, og hevði tí eina trongd at sleppa eitt sindur burtur. Samstundis sum at Andres fæst við filmsframleiðslu, helt hann, at Tjernobyl kundi verið eitt gott høvi at finna sær íblástur. Tað gjørdist rættiliga skjótt greitt, at tað skuldi ikki vera í ferðafólkabussi og við ferðaleiðara, at teir báðir skuldu inn í Tjernobyl at vitja. Tað var ov óáhugavert, og hetta skuldi vera ein túrur, ið skuldi vera verður at minnast.

Men so er spurningurin, hvussu

sleppur tú annars inn í sonuna? Hvør kann taka teg inn hagar? Einaferð kom Andres fram á eina blaðgrein um óviðkomandi gestir í Tjernobyl sonuni, og hóast greinin var á russiskum, fekk hann slúttað eitt navn út úr tekstinum, Stepanets Kirill. Farið var undir at finna Kirill, og eftir eitt sindur av leitan fann Andres fram til ein Instagram profil.

– Eg visti ikki, hvussu eg skuldi bera meg at, so eg skrivaði bara til hansara á Instagram og segði, at vit vildu til Tjernobyl.

Nakrar tímar seinni svaraði hann, at tað fór at kosta 500 dollarar.

– Kvøldið eftir stóð ein gamal og skramblutur vørvøgnur uttan fyri hotellið og bíðaði. Bilurin var í knúsi, ein rustbunki við sprekkadum rútum. Teir koyrdu í triggjar tímar fyri at koma til útjaðaran á sonuni. Andres, Christoffer og Kirill vórðu settir av, og fóru beint undir at ganga. Hóast teir høvdu pannulampur við, so fingur teir boð frá Kirill um at lata tær vera sløktar, soleiðis at teir ikki vórðu sæddir.

– Heilsa snýr seg ikki bert um kost og rørslu. Nei, hon snýr seg eisini í stóran mun um virðisgrundarlag, samleika og fólkaræði.

Magni Mohr

Formaður í Fólkaheilsuráðnum

– Vit fingur at vita, at um vit gjørdur nakað skeivt, so blivu vit afturhildin og sluppu ikki heim aftur. Tí vóru tað nógvir næmingar, sum ikki tordu at koma við.

Bergfríð Ellingsgaard

Um ferð til Eysturberlin í 1971